

Uvodnik

Pred nama je dvobroj časopisa *Međunarodne studije za 2020.* koji je po mnogočemu poseban. Prošlo je dvadeset godina od prvog broja *Međunarodnih studija*. Sada već davne 2000. časopis je pokrenuo pokojni profesor Radovan Vukadinović (1938. – 2019.), doajen međunarodnih odnosa kao discipline u politološkoj znanosti u Hrvatskoj. S obzirom na ugled osnivača jasno je da je časopisu namijenjena bitna uloga u disciplini međunarodnih odnosa u Hrvatskoj i široj regiji.

U proteklih dvadeset godina *Međunarodne studije* prošle su dug put koji je uključivao vrlo uspješne epizode. U časopisu je objavljen niz važnih znanstvenih radova koji su nastali u sklopu ljetne škole na Šipanu koju je organiziralo Atlantsko vijeće Hrvatske, uz podršku NATO-a. Kroz časopis se afirmirao niz autora u području međunarodnih odnosa, stekao znanstvena zvanja te danas rade kao nastavnici na sveučilištima, na visokim položajima u državnoj administraciji ili međunarodnim organizacijama. Navoditi samo neke od njih bilo bi nepravedno prema drugima, kao i prema drugim časopisima u kojima su objavljivali.

Izdavač časopisa *Međunarodne studije* od osnivanja bila je Hrvatska udruga za međunarodne studije kojoj je predsjednik bio profesor Vukadinović. Pritom su traženi komercijalni izdavači kao potpora, a to su u razdoblju do 2010. bili ugledni akademski izdavači Golden marketing i Politička kultura. Od 2011. uz spomenutu udrugu izdavač je postala Visoka škola za međunarodne odnose i diplomaciju iz Zagreba, akademska ustanova koja je nastavila s izobrazbom stručnjaka iz međunarodnih odnosa. Uz to, *Međunarodne studije* bile su važan dio znanstvene produkcije visoke škole i njezine prepoznatljivosti u akademskoj zajednici.

Istovremeno, časopis se suočavao s određenim organizacijskim problemima te nije uspijevao osiguravati ambiciozno zamišljen program od četiri broja godišnje. Tomu su pridonosile promjene pravilnika u sustavu izbora za znanstvena zvanja, jačanje konkurentskih časopisa, orijentacija mladih znanstvenika prema inozemnim časopisima i konačno, poodmakla dob profesora Vukadinovića kao pokretačke snage časopisa. Ujedno, Visoka škola za međunarodne odnose kao izdavač časopisa *de facto* je 2019. prestala postojati, odnosno integrirana je u Libertas međunarodno sveučilište. Budući

da je iste godine umro i profesor Vukadinović, to je definitivno značilo kraj jednog razdoblja časopisa te ujedno priliku za njegov novi razvoj.

Novi izdavač časopisa 2019. postalo je Libertas međunarodno sveučilište. Prvo i najveće privatno sveučilište u Hrvatskoj koje u svojim programima između ostalih nudi i obrazovanje iz međunarodnih odnosa. Radi se o sveučilišnim preddiplomskim studijima Međunarodni odnosi te Međunarodno poslovanje, sveučilišnim diplomskim studijima Međunarodni odnosi i diplomacija i Poslovna ekonomija i globalizacija te doktorskom studiju Međunarodni odnosi (zajednički studij sa Sveučilištem u Zadru). Sveučilište Libertas tako je prepoznalo *Međunarodne studije* kao vrijedni časopis koji u novoj instituciji može pronaći svoje mjesto te za kojim postoji potreba, kako onih koji stvaraju nove znanstvene spoznaje tako i onih koji o njima uče.

Nakon promjene izdavača imenovano je novo uredništvo. Za novog glavnog urednika imenovan je Vladimir Filipović, a novi/stari izvršni urednik ostao je Josip Lučev. Urednički savjet dijelom je promijenjen i pomlađen, ali u njemu je i dalje važna uloga namijenjena „bardovima” društvenih znanosti u Hrvatskoj – Luki Brkiću, Ivanu Grdešiću, Ljubi Jurčiću i Slavenu Ravliću. Novo uredništvo iznimno poštuje doprinos svih koji su u prethodnom razdoblju svojim radom pomogli razvoju časopisa. Tu još jednom vrijedi istaknuti Luku Brkića te Đanu Lušu i Jadranku Dujić Frlan.

U trenutku kada je imenovano novo uredništvo časopis se nalazio u ozbiljnoj krizi. Zbog već opisanih okolnosti pojavilo se značajno kašnjenje u objavljivanju redovitih brojeva. S ciljem da spasi tradiciju časopisa, akademsku i društvenu vrijednost koju časopis predstavlja, novo se uredništvo odlučilo za objavljivanje zaostalih godišta kako bi s ovim brojem (dvobroj 2020.) počeli objavljivati redovito, poštujući rokove. Tako nakon ovoga broja *Međunarodne studije* izlaze dvaput godišnje, u lipnju i u prosincu.

Nove okolnosti, novi izdavač i novi glavni urednik nužno znače i određene promjene. To se prvenstveno odnosi na programsku orijentaciju časopisa. Međunarodni odnosi u dosadašnjem razdoblju bili su shvaćeni uže, kao politološka disciplina, što oni vjerojatno i jesu. Ne ulazeći u srž rasprave, u uredničkoj politici *Međunarodnih studija* držimo kako su međunarodni odnosi široko, interdisciplinarno polje. Uz politologiju, tu vidimo i filozofiju, komunikologiju, povijest, pravo, sigurnosne studije, kulturne studije te naravno, međunarodnu ekonomiju. Za takav pristup odlučili smo se sa stajališta da je za proučavanje međunarodnih odnosa iznimno bitna šira perspektiva koja izlazi iz uobičajenih okvira međunarodnih odnosa kao politološke discipline. Kao rezultat toga, nekadašnji podnaslov *Međunarodne studije: časopis za međunarodne odnose, vanjsku politiku i diplomaciju* više se ne koristi, već samo naslov *Međunarodne studije*. To ne znači da časopis više nije otvoren za navedene discipline – i dalje jest, ali ne samo za njih.

Neizvjesnost međunarodnog poretka koji živimo, dosada manje poznati oblici krize te njegova izrazita složenost, stavljaju pred istraživače međunarodnih odnosa velike

prepreke i izazove. Kao gotovo nikad prije, međunarodna je politika složena, nepredvidljiva i često neobjašnjiva poznatim teorijskih okvirima. *Međunarodne studije* stoga posebno pozdravlja sve inovativne pristupe koji nastoje objasniti pojedini aspekt međunarodnih odnosa. Pritom posebno pozdravljamo teorijske radove koji mogu pružiti trajniji okvir objašnjenja. Znanstveni radovi koji otkrivaju nešto činjenično i/ili interpretacijski novo bit će posebno dobro prihvaćeni u uredništvu. Isto tako, pozdravljamo kvalitetne preglede i sinteze koji mogu koristiti studentima i doktorantima, obradu tema koje dosad nisu obrađivane na hrvatskom jeziku te recenzije i prikaze knjiga.

Časopis *Međunarodne studije* u narednom će razdoblju biti otvoren svima koji žele objaviti svoje članke iz područja međunarodnih odnosa shvaćenih u širem smislu. Radovi se primaju na hrvatskom i na engleskom jeziku. Svi članci podliježu dvostruko slijepoj recenziji i uobičajenim pravilima objavljivanja u znanstvenim časopisima. Uredništvo će nastojati poštovati razumne rokove i njegovati kulturu znanstvene rasprave. Nadamo se da će iz svega toga proizići rezultati koji su značajni i koji ostaju trajni. U suprotnome uloženi trud gubi smisao.

Pred nama je zadatak daljnjeg razvoja časopisa – časopisa koji poštuje sada već dugu vlastitu tradiciju, ali koji je otvoren daljnjem razvoju i koji svoj identitet vidi kao interdisciplinarni znanstveni časopis za međunarodne odnose. S takvom vizijom ulazimo u nadolazeće razdoblje.

U Zagrebu, studenog 2020.

Vladimir Filipović